

Samferdselsdepartementet
Post- og teleseksjonen
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
Pr e-post: postmottak@sd.dep.no

Deres ref.: 14/977

Vår ref.: DM710715

Oslo 10. oktober 2014

Høring, gebyrer til Post- og teletilsynet

1.0 Innledning

Norges Luftsportforbund (NLF) er en sammenslutning av alle klubber som organiserer luftsport i Norge (244 klubber med ca. 17 000 medlemskap), og som er medlemmer av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF).

Klubbene organiserer følgende luftsportsgrener: Ballongflyging, fallskjermhopping, hanggliding og paragliding, mikroflying, modellflyging, motorflyging og seilflyging. Til sammen har NLF om lag 6 000 lisensierte luftsportsutøvere innen disse aktivitetene. Mange av disse utøverne benytter aeromobilt utstyr i utøvelsen av sin aktivitet.

NLF ønsker på basis av dette å avgi følgende høringssvar vedrørende utkast til ny forskrift for gebyr til Post- og teletilsynet.

2.0 Prinsipielle betraktninger

Vi legger til grunn at Finansdepartementets retningslinjer om gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetshandlinger (se R-112/2006) gjelder for gebyrene til Post- og teletilsynet. I den sammenheng merker vi oss blant annet følgende uttalte forutsetninger:

- a) *“Grunnvilkåret for å etablere en gebyrordning er at det offentlige utfører en klart definert myndighetshandling overfor betaleren, og at det ikke betales for noe annet eller mer.”*
- b) *“Gebyrordningen bør være rasjonell ut fra en fiskalbetraktning. Kostnadene ved å administrere gebyrordningen, for private og det offentlige samlet, bør stå i rimelig forhold til gebyrinntektene.”*
- c) *“Dersom det innføres gebyr på et område, bør gebyret normalt fullt ut dekke kostnadene ved å produsere den gebyrbelagte myndighetshandlingen **basert på kostnadseffektiv drift.**”*

(Vår utheving.)

NLF savner en redegjørelse i høringsbrevet som viser at ovenstående forutsetninger faktisk er oppfylt.

Vi viser her til de siste par års utvikling hva angår forskrifts- og høringsarbeid knyttet til gebyrer for *Luffartstilsynets* tjenester: For disse tilsynsgebyrenes vedkommende har høringsnotatene i stadig større grad redegjort for hvordan kostnadene ved å utføre de ulike myndighetshandlingene fordeler seg på tvers av segmentene/gebyrområdene. Dermed blir det vesentlig lettere for høringsinstansene å komme med meningsfulle innspill. Videre er det i disse høringene etter hvert blitt lagt vekt på hvilke tiltak som gjøres for å sikre kostnadseffektiv drift. NLF etterlyser en tilsvarende tilnærming for gebyrene til Post- og teletilsynet.

Det er innholdet i forskriftsutkastets § 7 om avgifter for aeromobilt utstyr som primært er relevant for våre utøvere.

3.0 Gebyr for aeromobilt utstyr, engangsgebyr ved registrering

Med utgangspunkt i Finansdepartementets krav om at det må utføres en konkret myndighetshandling for at det skal kunne oppkreves et gebyr, har NLF ingen innvendinger til at det fortsatt legges opp til å avkreve et gebyr ved utstedelse av radiotillatelse for aeromobilt utstyr (§ 7, første ledd). NLF kan vanskelig bedømme om beløpets størrelse står i forhold til kostnadene Post- og teletilsynet har med å utføre tjenesten, all den tid vi ikke kjenner forutsetningene for beregningen. Ei heller kan vi være sikre på at tjenesten leveres på en kostnadseffektiv måte, ref pkt 2.0 c) ovenfor.

Vi legger likevel merke til Post- og teletilsynets økonomiske resultat, så vel som nedenstående sitat fra høringsnotatet:

”Trass i at det har vore ei viss auke i talet på søknader om løyve for aeromobilt utstyr sidan sist gebyrforskrifta vart revidert, er ressursbruken til PT tilnærma uendra. Det vert difor foreslått å redusere dei ulike gebyra for aeromobilt utstyr, slik at storleiken på gebyra står i forhold til ressursbruken.”

Vi antar dette innebærer at Post- og teletilsynet over en periode har fakturert brukerne mer for å levere tjenestene enn det faktisk har kostet å produsere tjenesten.

NLF vil peke på at avgiftene for tildeling av radiotillatelse for luftfartøy til bruk i allmennflyging og luftsport i Norge er vesentlig høyere enn i land det er naturlig å sammenlikne seg med. Særlig gjelder dette motor- og mikrofly som er ”fullt utstyrt”, det vil si utstyrt med radio, radionavigasjonsutstyr, nødpeilesender og pulsutstyr. Det store flertall av norske småfly er fullt utstyrt og får derved gebyr etter den høye satsen på 2 900 kroner (tidligere 3 300 kroner). Selv etter at man justerer for forskjell i kostnadsnivå og kjøpekraft mellom Norge og andre land, er forskjellene betydelige – noe som blir ekstra problematisk når man også tar de enda større forskjellene i årsgebyr i betraktning.

Tjeneste	Norge	Sverige ¹	Tyskland ²
Radiotillatelse – småfly med radio/radionav/ELT/transponder (vanligst kombinasjon)	2 900	kun årsgebyr	ca 1 060
Radiotillatelse – seilfly/motorseilfly med radio (vanligst kombinasjon)	1 000	kun årsgebyr	ca 1 060

¹ https://www.pts.se/upload/Foreskrifter/PTSFS-2013_6-avgifter-2014.pdf

² <http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/fgebv/gesamt.pdf>

Utstedelse av radiotillatelse bør med dagens harmonisering av krav til aeromobilt radioutstyr på tvers av EU-/EØS-landene være en særdeles enkel prosess som primært går på å sjekke opplysninger om installert utstyr opp mot en liste/database over tillatt utstyr.

Så sent som i september i år har Post- og teletilsynet forenklet sin egen arbeidsprosess ytterligere. Vi viser her til e-post fra Post- og teletilsynet til en rekke mottakere i flymiljøet datert 26. september 2014 hvor det skrives følgende:

Det vil ikke lenger være nødvendig å sende inn dokumentasjon («ramptest» for VHF, ATC etc.) som viser at radioutstyret er i orden når man søker om tillatelse til bruk av radioutstyr i luftfartøy.

Dermed bør det være grunnlag for en større reduksjon i årsavgiften enn det forskriftsutkastet legger opp til.

Videre vil vi peke på at avgiftsfastsettelsen mangler en forståelig logikk. Høy avgift utløses dersom et luftfartøy har fire av fire radioenheter installert, mens man slipper unna med en avgift som bare er en tredel så høy i det øyeblikk man har tre av fire typer utstyr installert. For NLF er dette en indikasjon på at antall enheter installert ikke har vesentlig betydning for Post- og teletilsynets kostnader med å utstede tillatelsen. Prislisten tar heller ikke høyde for om fartøyet har én eller flere enheter av hver type, noe som ytterligere demonstrerer vårt poeng.

En prisskala som kun går på fartøyets vekt synes mer rimelig. NLF foreslår at det opprettes en ny vektgrense på 2 000 kg, og at alle fartøy innenfor hver vektkategori prissettes likt uansett om de er "fullt utstyrt" eller ikke.

4.0 Gebyr for aeromobilt utstyr, årsgebyr

Når det gjelder årsgebyrene, vil NLF innledningsvis stille spørsmål ved om det i det hele tatt utføres en myndighetshandling knyttet til installert aeromobilt utstyr *etter* at selve radiotillatelsen er utstedt som skulle kvalifisere for et gebyr, ref Finansdepartementets rundskriv R-112/2006. Vi viser her til følgende momenter:

- Radiotillatelsen har ikke begrenset varighet. Post- og teletilsynets arbeid knyttet til hver enkelt bruker/enhet etter at utstedelsen har funnet sted er særdeles begrenset.
- NLF har grunn til å tro at årsgebyret i praksis krysssubsidierer Post- og teletilsynets øvrige arbeid. En slik krysssubsidiering er i strid med Finansdepartementets retningslinjer.

Videre vil NLF peke på at Post- og teletilsynet har færre tilsynsoppgaver hjemlet i "Forskrift om tillatelse for radioutstyr i norskregistrert luftfartøy" enn de hadde tidligere. Dagens gebyrnivå for aeromobilt radioutstyr ble fastsatt 18. desember 2008, men siden den gang har nevnte forskrift (FOR-2001-12-21-1612) blitt endret, blant annet på området som angår tilsyn.

Bestemmelsen som gjaldt da forrige gebyrforskrift ble vedtatt lyder:

§ 10. Tilsyn

Post- og teletilsynet fører tilsyn med at bestemmelsene i forskriften eller vedtak fastsatt med hjemmel i forskriften blir oppfylt.

Som ledd i tilsynet kan Post- og teletilsynet ta stikkprøver, utføre målinger eller gjennomføre annen kontroll i luftfartøyet. Dersom det er nødvendig kan radioutstyret tas med for nærmere kontroll.

Innehaver av tillatelse og utstyr plikter å gi tilsynet uhindret adgang til radioutstyr og medvirke til gjennomføring av kontrollen, jf. teleloven kapittel 7. Nødvendige opplysninger og dokumentasjon skal utleveres, jf. teleloven § 9-1.

(FOR-2001-12-21-1612)

Bestemmelsen som gjelder i dag lyder:

§ 9. Tilsyn

Post- og teletilsynet kan ta med radioutstyr for nærmere kontroll dersom det er nødvendig.

Post- og teletilsynet kan kreve å få utstyr vederlagsfritt tilsendt for kontroll.

(FOR-2010-06-01-755)

Etter NLFs syn demonstrerer dette til fulle hvordan Post- og teletilsynets tilsynsoppgaver har blitt komprimert allerede tilbake i 2010. Som et minimum burde dette innebære at årsgebyret får en vesentlig større reduksjon enn de ti prosentene det er lagt opp til. Ideelt sett burde årsgebyret fjernes i sin helhet, all den tid faktisk kontroll av radioutstyr for de typene luftfartøy som er aktuelle for våre utøvere ikke finner sted i praksis, etter det vi kan se.

Når man sammenlikner med andre land, er forskjellene i årsgebyr enda større enn forskjellene for utstedelse av radiotillatelse. For norske flyklubber og småflyeiere framstår et årsgebyr på hele 2 000 kroner som urimelig og aktivitetsdempende, samtidig som det er vanskelig å forstå at gebyret reflekterer en konkurransedyktig pris på den tjenesten som eventuelt leveres.

Tjeneste	Norge	Sverige¹	Tyskland³
Årsgebyr – småfly med radio/radionav/ELT/transponder (vanligst kombinasjon)	2 000	ca 400	ca 520
Radiotillatelse – seilfly/motorseilfly med radio/transponder (vanligst kombinasjon)	900	ca 200	ca 520

Det er også vanskelig å forstå at en radioamatør (se utkastets § 12) kun skal betale et engangsgebyr når tillatelsen utstedes, mens flygere må betale en årsavgift i tillegg til engangsavgiften.

5.0 Oppsummering og tilråding

NLF vil sterkt oppfordre til at følgende endringer gjøres i forskriftsutkastets § 7 om aeromobilt utstyr:

- Engangsgebyret for tillatelser endres slik at alle luftfartøy under 2 000 kg får en harmonisert avgift, uavhengig av hvordan fartøyet er utstyrt. Et beløp i størrelsesorden 1 000 – 1 300 kroner synes rimelig, gitt norsk kostnadsnivå.
- Årsgebyret for aeromobilt utstyr for luftfartøy fjernes (som et minimum bør dette gjelde fartøy under 2 000 kg som er lettest regulert forøvrig).
- Subsidiært endres årsgebyret fra 450 kroner pr enhet på tillatelsen til kr 450 for alt utstyret samlet.

³ <http://www.daec.de/service/luft-vereinsrecht/frequenzschutzbeitraege/>

Utover ovenstående argumentasjon, viser vi til luftsportens samfunnsnytte som blant annet er dokumentert i TØIs rapport 111/2010, "Luftsportsmiljøet i Norge: Omfang, utfordringer og samfunnsnytte". Den idrettslige aktiviteten våre utøvere driver er særdeles kostnadssensitiv. Dette innebærer at det som kan se ut som å "flytte på småbeløp" i myndighetenes øyne kan handle om forskjeller som har stor betydning for utøverne og for å sikre at "luftfartens grunnskole" som luftsporten definitivt er får levelige og forutsigbare vilkår.

Vi håper disse innspillene vurderes i den videre prosessen.

Med vennlig hilsen,

John Eirik Laupsa
Generalsekretær

Jostein Tangen
Kvalitets- og sikkerhetssjef